

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA
DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă**

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

**HOTĂRÂREA NR. 373
Din 25.06.2014**

Dosar nr: 322/2011

Petiția nr: 5159/06.09.2011

Petent: D T

Reclamat: Consiliul Județean Covasna

Obiect: instalarea unui panou publicitar pe raza municipiului Sf. Gheorghe exclusiv în limba maghiară.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1. D T jud. Covasna

1.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

1.2.1. Consiliul Județean Covasna, cu sediul Sf. Gheorghe, Pța. Libertății, nr.4, jud. Covasna

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul reclamă instalarea unui panou publicitar pe raza municipiului Sf. Gheorghe exclusiv în limba maghiară.

III. Procedura de citare

Prin adresale nr. 5159/19.09.2011 și nr. 5420/19.09.2011, părțile au fost citate la sediul CNCD pentru audieri în data de 29.09.2011. De asemenea, prin adresele de citare, Colegiul CNCD, în conformitate cu prevederile Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, a invocat din oficiu excepția lipsei calității procesuale active a domnului T.

La temen s-a prezentat partea reclamată care a invocat excepția lipsei calității procesuale active a petentului, respectiv lipsă domiciliul.

IV. Susținerile părților

4.1 Susținerile petentului

4.1.1. Petentul sesizează Consiliul cu privire la panoul publicitar instalat în luna mai 2011 de

Consiliul Județean Cvasna pe raza municipiului Sf. Gheorghe, panou redactat exclusiv în limba maghiară, prin care se promova un program "cultural" finanțat din fonduri publice.

4.2. Susținerile reclamatului

Partea reclamată, pe cale de excepție, invocă lipsa calității procesuale active, respectiv lipsa domiciliului petentului.

Pe fond, reclamatul susține că nu este organizatorul acestui eveniment, nu a instalat niciun panou publicitar. Faptul că numele Consiliului județean Covasna a apărut pe materialele promoționale ale evenimentului se datorează în exclusivitate obligației legale a asociațiilor care au obținut finanțarea nerambursabilă pentru organizarea acestui eveniment din partea Consiliului, de a face publică această informație.

V.Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin hotărârea nr. 451/16.11.2011, Colegiul director a admis excepția lipsei calității procesuale active.

Urmare constatării hotărârii CNCD de către petent la instanța de contencios administrativ, prin sentința civilă nr. 5181/21.09.2012, Curtea de Apel București admite în parte acțiunea petentului, anulează hotărârea CNCD și obligă instituția la soluționarea petiției pe fond. Prin Decizia nr. 2474/28.05.2014, Inalta Curte de Casație și Justiție respinge recursul formulat de CNCD și Consiliul Județean Covasna și menține Sentința Curții de Apel București.

5.2. Având în vedere soluțiile instanțelor de judecată prin care CNCD este obligat să soluționeze petiția pe fond, Colegiul CNCD reține, **în fapt**, că obiectul petiției vizează îngădirea accesului la informații de interes public, oferite din fonduri publice persoanelor aparținând etniei române.

5.3. În drept, analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

5.4. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

5.5. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. În speța de față, Colegiul Director ia act

de susținerea petentului conform căreia persoanele de etnie maghiară au fost tratate în mod preferențial de către partea reclamată, prin promovarea unui program doar în limba maghiară

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare. În speța de față, Colegiul Director reține că la baza aspectelor sesizate de petent au stat criteriul etnic în strânsă legătură cu cel și lingvistic.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege. În cazul de față, Colegiul reține că reclamatul nu a respectat dreptul la informare al persoanelor de alte etnii decât cea maghiară.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.6. Pe de altă parte, Colegiul ia act și de susținerile reclamatului, conform cărora pagina virtuală a instituției nu-i aparține, în sensul că nu a fost realizată de Primărie ci de o persoană privată.

5.7. Raportat la cele de mai sus, Colegiul trebuie să analizeze dacă reclamatul a interzis, restricționat afișarea/publicarea informațiilor de interes public și în limba română și în felul acesta a îngreunat dreptul accesului la informații de interes public persoanelor de etnie română.

5.8. Examinând sesizarea petentului și susținerile părților, Colegiul director reține faptul că acel program cultural este în conformitate cu prevederile art. 5 lit (i) din Legea nr. 500/2004 privind folosirea limbii române în locuri, relații și instituții publice.

5.9. La art. 5 sunt prevăzute cazurile/situațiile/faptele care fac excepție de la art 1 din Lege "(1) Orice text scris sau vorbit în limba română, având caracter de interes public, în sensul prevăzut la art. 2, trebuie să fie corect din punct de vedere al proprietății termenilor, precum și sub aspect gramatical, ortoepic și, după caz, sub aspectul punctuației și ortografic, conform normelor academice în vigoare", și anume "i) enunțurile rezultate din situațiile reglementate de actele normative privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale de a-și păstra, dezvolta și exprima identitatea lor lingvistică."

Prin urmare, Colegiul director consideră că fapta nu se încadrează la art. 2 din OG nr. 137/2000R și astfel dreptul la informații publice a cetățenilor de etnie română nu a fost încălcat, întrucât mesajul în cauză nu reprezintă o informație publică.

Opinie separată exprimată de Bertzi Theodora și Stanciu Claudia Sorina

În dezacord cu opinia majoritară, apreciem că în cauza supusă analizei Colegiului director, respectiv fapta de a amplasa un panou publicitar redactat exclusiv în limba maghiară constituie o faptă de discriminare.

Astfel, în cursul anului 2011, a fost amplasat un panou publicitar cu mesajul „[Haromszeki Huszartoborzo](#) – 2011 majus 20-22”, referindu-se la un eveniment deja cu tradiție, intitulat „Recrutarea Husarilor”, eveniment organizat din anul 2009, anual, sub egida Consiliului Județean Covasna, având ca scop păstrarea tradițiilor cavalești. Pe afișul în cauză au fost trecuți partenerii organizatori și pagina de internet www.kvmt.ro, pagina oficială a Consiliului Județean Covasna.

Prin petiția formulată și prin apărările făcute în fața instanțelor de judecată, petentul arată faptul că *Folosirea unui mijloc de comunicare si informare urbana monolingva (panou publicitar) de către o instituție publica, intr-o regiune caracterizata prin plurilingvism, constituie in sine un act de discriminare deoarece exclude prin chiar intenția inițială, participarea altor minorități (nevorbitoare de limba maghiara), sau grupuri sociale locale. (In acest sens art. 2 din O.G. nr. 137/2000 definește ca discriminare orice ... excludere, restricție sau preferința, pe baza de naționalitate, etnie, limba). Aceasta abordare se aplica si in situația - cum este cazul in speța de fata - in care persoanele aparținând minorităților naționale deși reprezintă o minoritate la nivel național, alcătuiesc majoritatea intr-o anumita zona a statului. (Documentul C.S.C.E. Copenhaga)*

(Sentința civilă nr. 5181/21.09.2012 a Curții de Apel București, Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, pronunțată în dosarul nr. 2661/2/2012).

În aceeași sentință se mai rețin și susținerile Consiliului Județean Covasna care arată *Consiliul Județean Covasna nu este organizatorul acestui eveniment, nu a instalat niciun panou publicitar având ca obiect promovarea programului considerat discriminatoriu de către reclamant.*

Faptul că numele Consiliului Județean Covasna a apărut pe materialele promoționale ale evenimentului se datorează în exclusivitate obligației legale a asociațiilor care au obținut finanțare nerambursabilă pentru organizarea acestui eveniment din partea Consiliului Județean Covasna, de a face publică această informație.

Din susținerile părților reținem faptul că este vorba de un eveniment cultural, are se desfășoară anual sub egida Consiliului Județean Covasna, Chiar dacă finanțarea nu provine integral de la bugetul Consiliului Județean Covasna, reprezintă un eveniment cultural la care acesta a fost trecut în calitate de partener, fiind promovat inclusiv prin pagina de internet oficială a Consiliului Județean Covasna.

Desfășurarea evenimentului sub egida Consiliului Județean Covasna, fiind folosită sigla acestuia dă evenimentului o mai mare anvergură, sporind importanta evenimentului. Pe de altă parte Consiliul Județean Covasna nu a făcut dovada faptului că nu este co-finanțator al evenimentului respectiv.

Implicarea Consiliului Județean Covasna în organizarea evenimentului trebuia să fie de natură a garanta că toți cetățenii sunt bine-veniți indiferent de criteriile etnice și lingvistice. În calitatea sa de autoritate publică pentru coordonarea activității consiliilor comunale ori orașenești, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean, Consiliul Județean reprezintă toți cetățenii județului indiferent de etnie.

Invocarea art. 5, lit. i, nu poate fi primită, art. 5 vizând, în esență să se asigure că persoanele aparținând minorităților naționale pot să-și mențină și să-și dezvolte cultura lor și pot să-și păstreze identitatea

Apreciem că în cauză este vorba de un text de interes public (promovând un eveniment de interes public), așa cum este el definit de legea nr. 500/2004, „orice text care, în cadrul unor atribuții de serviciu, este afișat, expus, difuzat sau rostit în locuri publice ori prin mijloace de informare în masă, având ca scop aducerea la cunoștința publicului a unei denumiri, a unei informații sau a unui mesaj, cu conținut direct ori indirect publicitar.” Art. 6 completează prevederile art. 2 specificându-se faptul că **„In cazul textelor de interes public scrise în limbi străine, aflate la vedere în locuri publice sau difuzate prin mijloace de informare în masă, traducerea completă în limba română trebuie să aibă caractere de aceleași dimensiuni cu cele ale textului în limba străină și să facă parte integrantă din ansamblul grafic respectiv.”**

Sub acest aspect, având în vedere amploarea evenimentului, apreciem că pe lângă obligația legală de a publica în limba română, cu traducere în limba maghiară, se pune o „barieră” în sensul restricționării accesului, a persoanelor necunoscătoare a limbii maghiare, respectiv a altor cetățeni de altă etnie decât cea maghiară.

Sușinerile potrivit cărora evenimentul ar fi beneficiat de fonduri europene nerambursabile impunea cu atât mai mult promovarea evenimentului respectiv și în limba română.

Pe lângă păstrarea tradițiilor, evenimentele culturale au și menirea de a apropia, de a face cunoscute cele mai frumoase calități ale unei comunități. În acest context, exprimarea multilingvă și o invitație de a participa la evenimente culturale, prin intermediul promovării multilingve, este de natură a apropia civilizații, a le face să conviețuiască, prețuindu-și tradițiile în mod reciproc.

Cu siguranță este de dorit ca această manifestare culturală să continue, fiind susținut sentimentul de apartenență la o comunitate europeană, cu respectarea, în același timp a diversităților culturilor naționale și regionale.

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, ca pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. În speța de față, Colegiul Director ia act de faptul că persoanele de etnie maghiară au fost tratate în mod preferențial de către partea reclamată, prin oferirea de informații de interes public doar în limba maghiară, spre deosebire de persoanele de alte etnii care nu au avut acces la aceste informații.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare. În speța de față, reținem că la baza aspectelor sesizate de petent a stat criteriul etniei, având în vedere faptul că, prin acțiunile reclamatului, li s-a restrâns accesul la informații de interes public persoanelor de alte etnii decât cea maghiară.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege. În cazul de față, Colegiul reține că în speța de față, reclamatul nu a respectat dreptul la informare al persoanelor de alte etnii decât cea maghiară, în ceea ce privește un eveniment de importanță publică.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare. Sușinerile părții reclamante confirmă faptul că nu este finanțatorul evenimentului respectiv nu sunt obiective, neexistând o egalitate de tratament în acest sens.

Consiliul Național pentru Combaterea discriminării s-a pronunțat în acest sens prin hotărârea **13 din 12.01.2011, dată în dosarul nr. 238/2010** având ca obiect „Nerespectarea dreptului la informații de interes public al persoanelor aparținând altor etnii decât cea maghiară din orașul Miercurea Ciuc prin tipărirea de materiale promoționale pentru manifestarea intitulată „Noaptea Muzeelor”, de către Muzeul Secuiesc al Ciucului, exclusiv în limba maghiară”.

Pentru aceste considerente apreciem faptul că fapta semnalată constituie discriminare,

impunându-se sancționarea sa cu avertisment și emiterea unei recomandări, ca pe viitor, evenimentele culturale să fie promovate multilingv, cu respectarea prevederilor legale și a limbii oficiale a statului român, limba română.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu 5 voturi pentru și 2 împotriva ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată;
2. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

Asztalos Csaba Ferenc – Membru

Bertzi Theodora – Membru

Haller Istvan – Membru

Lazăr Maria – Membru

Panfile Anamaria – Membru

Stanciu Claudia Sorina - Membru

Vasile Alexandru Vasile - Membru

Red./mot. Asztalos Csaba Ferenc
Angelica Paraschiv
Op. Separată redactată de Raluca Băloiu

Data redactării: 15.07.2014

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.